

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

*Навчально-науковий Київський інститут залізничного транспорту
Кафедра технологій транспорту та управління процесами перевезень*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

 Розалія ЩЕРБИНА

26 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ»

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань І «Транспорт та послуги»

Спеціальність І7 «Залізничний транспорт»

Освітня програма «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»

Тип дисципліни обов'язкова

Мова викладання українська

Київ
НТУ
2025

Робоча програма з дисципліни «Методи прийняття рішень» для здобувачів другого(магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю J7 «Залізничний транспорт», освітньою програмою «Транспортні технології на залізничному транспорті».

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданнях:

науково-методичної комісії спеціальності 275 «Транспортні технології (на залізничному транспорті),

протокол № 1 від 26 серпня 2025 року,

кафедри ТТУПП,

протокол № 1 від 26 серпня 2025 року,

Вченої ради НН Київський інститут залізничного транспорту,

протокол № 11 від 01 вересня 2025 року.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <i>J Транспорт та послуги</i> Спеціальність <i>J7 Залізничний транспорт</i>	<u>Обов'язкова</u>	
Модулів – 2	Освітня програма <u>«Транспортні технології (на залізничному транспорті)»»</u>	Рік підготовки	
Індивідуальне завдання – <i>Не передбачено навчальним планом</i>		1 -	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1 -	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача вищої освіти (з індивідуальним завданням включно) – 3	Рівень вищої освіти <u>Другий (магістерський)</u>	Лекції	
		<u>30</u> год.	<u>6</u> год.
		Практичні, семінарські	
		<u>15</u> год.	<u>6</u> год.
		Лабораторні	
		= год.	= год.
		Самостійна робота (крім індивідуального завдання, передбаченого навчальним планом)	
		<u>75</u> год.	<u>108</u> год.
		Індивідуальне завдання (не передбачене навчальним планом)	
		= год.	= год.
Вид контролю:			
екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять і кількості годин самостійної роботи (з індивідуальним завданням включно) та загальної кількості годин становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 37 % / 63 %;

для заочної форми здобуття вищої освіти – - % / - %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни: підготовка фахівців, компетентних в управлінні перевізним процесом на транспорті, що володіють базовими принципами та методами теорії прийняття рішень.

Завдання вивчення дисципліни:

- ознайомити студентів з основними поняттями та змістом теорії прийняття рішень, як важливішої складової частини системного аналізу;
- надати студентам навички в застосуванні набутих знань з визначених можливостей систем прийняття рішення, що застосовуються для підвищення ефективності управління процесом перевезень;
- надати навички з застосування експертної системи для прийняття управлінських рішень;
- навчати застосовувати набуті знання при організації перевізних процесів та створенні проектів автоматизованих систем управління.

Міждисциплінарні зв'язки

Попередньо вивчають: «Вища математика», «Загальний курс транспорту», «Цифрові технології в навчанні та професійній діяльності», «Основи теорії систем і управління», «Безпека руху».

Паралельно вивчають: «Проектний аналіз», «Транспортно-експедиторська діяльність».

Послідовно вивчають: «Системний аналіз», «Методи наукових досліджень».

Компетентності та результати навчання

Шифр за ОП	Шифр компетентностей																			
	Загальні								Спеціальні (фахові)										ОП	
	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	ФК 01	ФК 02	ФК 03	ФК 04	ФК 05	ФК 06	ФК 07	ФК 08	ФК 09	ФК 10	ФК 21	ФКС 12
ОК4	+			+		+		+	+	+						+				+

Шифр за ОП	Програмні результати навчання														
	РН-01	РН-02	РН-03	РН-04	РН-05	РН-06	РН-07	РН-08	РН-09	РН-10	РН-11	РН-12	РН-13	РН-14	ПРНС-15
ОК4	+		+	+		+					+	+	+		+

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основні поняття теорії прийняття рішень

Тема 1. Управлінське рішення: сутність, роль, класифікація

- 1.1 Вступ: проблема прийняття управлінського рішення в організації.
- 1.2 Область предметної діяльності.
- 1.3 Класифікація управлінських рішень.

Тема 2. Основи розробки управлінського рішення. Науковий підхід

- 2.1 Процедура розробки управлінських рішень.
- 2.2 Ситуаційний підхід до розробки управлінських рішень.
- 2.3 Системний підхід до розробки управлінських рішень.
- 2.4 Структурно-функціональний підхід до розробки управлінських рішень.
- 2.5 Участь співробітників у прийнятті рішень.

Тема 3. Методики підтримки прийняття управлінських рішень

- 3.1 Експертні методи підтримки прийняття управлінських рішень.
- 3.2 Експертні оцінки.
- 3.3 Використання методу Делфі.
- 3.4 Неекспертні методи прийняття управлінських рішень.
- 3.5 Метод «Брейнсторминга», або «Мозгова атака» (або «Мозговий штурм»).
- 3.6 Неформальні методи прийняття рішень

Модуль 2. Практика застосування експертних систем прийняття рішення на транспорті

Тема 4. Практичне застосування методології Делфі

- 4.1 Особливості формування експертної оцінки.
- 4.2 Приклад застосування методу Делфі на станції залізничного транспорту.
- 4.3 Приклад застосування методу Делфі в управлінні безпекою в дистанції сигналізації та зв'язку.

Тема 5. Прийняття рішень в умовах ризику та невизначеності

- 5.1. Поняття ризику та управління ризиками
- 5.2. Базові положення прийняття рішення в умовах невизначеності.
- 5.3. Умови прийняття рішень в ситуаціях наявності ризику і невизначеності.
- 5.4. Матриця рішення.
- 5.5. Ухвалення рішень. Критерії ухвалення.

Тема 6. SWOT – аналіз

- 6.1. Сутність SWOT-аналізу
- 6.2. Як і коли використовують SWOT-аналіз?

- 6.3. Правила проведення SWOT- аналізу
- 6.4. Опитувальник для проведення SWOT-аналізу
- 6.5. Як використовувати SWOT-аналіз
- 6.6. Приклад проведення SWOT-аналізу: SWOT- аналіз ПКВЧД-11

Тема 7. Особливості прийняття управлінських рішень

- 7.1 Відмінності керівного та оперативного диспетчерського персоналу у прийнятті рішень.
- 7.2 Способи підтримки раціональних управлінських рішень.

Тема 8. Організація прийняття управлінських рішень у залізничній компанії

- 8.1 Структура управління АТ «УЗ»
- 8.2 Наради та експертні групи
- 8.3 Інтеграція думок експертів
- 8.4 Документування управлінського рішення

Тема 9. Розробка управлінських рішень при виконанні проекту САІРС

- 9.1 Сутність та мета побудови САІРС
- 9.2 Основні управляючі рішення та документи
- 9.3 Що було зроблено та чому не закінчено проект САІРС

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	разом	у тому числі					разом	у тому числі				
		лек-ції	лаб.	пр. / сем.	сам. роб.	ІЗ		лек-ції	лаб.	пр. / сем.	сам. роб.	ІЗ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Основні поняття теорії прийняття рішень												
Тема 1. Управлінське рішення: сутність, роль, класифікація	10	2		2	6	-	10				10	-
Тема 2. Основи розробки управлінського рішення. Науковий підхід	18	2		2	14	-	18	1			17	-
Тема 3. Методики підтримки прийняття управлінських рішень	18	5		2	11	-	22	1			21	-
Підготовка до модульного контролю	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Проведення модульного контролю	2	-		2	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	50	12		8	33	-	50	2			48	-
Модуль 2. Практика застосування експертних систем прийняття рішення на транспорті												
Тема 4. Практичне застосування методології Делфі	15	6		2	7	-	18	1		2	15	-
Тема 5. Прийняття рішень в умовах ризику та невизначеності	10	4		1	5	-	8			2	6	-
Тема 6. SWOT – аналіз	8	2		2	4	-	18	1		2	15	-
Тема 7. Особливості прийняття управлінських рішень	8	2			6		8	1			7	
Тема 8. Організація прийняття управлінських рішень у залізничній компанії	10	2			8		8	1			7	
Тема 9. Розробка управлінських рішень при виконанні проекту САІРС	11	5			6		6				6	
Підготовка до модульного контролю	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Проведення модульного контролю	2			2	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	66	18		7	38	-	66	4		6	56	-
Підготовка до підсумкового контролю (екзамену / заліку)	4	-	-	-	4	-	4	-	-		4	-
Загальна кількість годин	120	30		15	75		120	6		6	108	

5. Семінарські заняття

Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом

6. Практичні заняття

Теми практичних занять	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
1.Аналіз закономірності надходження вагонів на стики дирекції перевезень	2	
2.Прийняття управлінського рішення в умовах визначеності (лінійне програмування)	2	
3.Використання методу «Брейнстормінг» для формування варіантів функціонування студентської групи	2	2
4.Проведення 1-го модульного контролю знань	2	
5.Вибір найкоротшого шляху з використанням методу динамічного програмування	1	2
6.Використання експертних оцінок до визначення варіанту розвитку залізничного транспорту України.	2	
7.Проведення SWOT-аналізу для автотранспортного підприємства	2	2
8.Проведення 2-го модульного контролю знань	2	
Усього годин	15	6

7. Лабораторні заняття

Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом

8. Самостійна робота

Форми організації освітнього процесу	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
ПА – підготовка до практичних занять	2 (години на підготовку до кожного заняття)	2(години на підготовку до кожного заняття)
ПМК – підготовка до модульного контролю	4	-
ПШК – підготовка до підсумкового контролю (екзамену / заліку)	4	4
ІЗ – виконання індивідуального завдання, передбаченого навчальним планом (курсова робота / проєкт, цикл РГР, ГР, РР, а також контрольна робота для заочної форми здобуття освіти)	-	-
Усього годин	24	10

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом

10.Методи навчання

1. Інформаційно-презентаційні (усні: лекція, розповідь, пояснення, опис, доведення і переконання, повторення, систематизація, огляд, консультування, переказ, виступ, презентація; письмові: конспектування, реферування, анотування, план тексту, таблиці, схеми, аналіз, синтез, класифікація, порівняння, узагальнення, конкретизація, інтерпретація, підсумки, висновки, виклад, повідомлення, доповідь, звіт, пояснювальна записка, стаття, тези; наочно-усні: ілюстрація, демонстрація, показ, спостереження).

2. Алгоритмічно-дійові (діалогічні: бесіда, дискусія, опитування; предметно-групові: вирішення задач, кейс-метод, анкетування, тестування; групові: мозковий штурм, синектика, метод проєктів, ігрове моделювання, аналіз ситуацій, гра, тренінг).

3. Самостійно-пошукові (індивідуальна робота: спостереження, проєкти, моделювання, дослідження; самостійна робота: пошук і систематизування інформації, планування і програмування, прогнозування, проєктування, моделювання).

11.Методи контролю досягнутих результатів навчання:

- тестовий контроль;
- письмові контрольні роботи;

- співбесіда за матеріалами розглянутої теми;
- письмове фронтальне опитування здобувачів вищої освіти на початку чи в кінці лекції;
- фронтальне, індивідуальне та комбіноване усне опитування;
- експрес-контроль;
- перевірка виконання завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль досягнутих результатів навчання – екзамен у письмовій формі.

12. Розподіл максимальної кількості балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Контроль протягом семестру										Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів	
Модуль 1			Модуль 2						Модуль 3 (ІЗ)			
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9				
<p>Для денної форми здобуття вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття тощо) – <u>10</u> ; - поточні контрольні роботи (перевірка засвоєння теоретичного матеріалу) – <u>10</u>; - захист лабораторних робіт – _____; - виконання завдань для самостійної роботи – _____; - модульна контрольна робота № 1 – <u>20</u>; - модульна контрольна робота № 2 – <u>20</u> . 										Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом	40	100
<p>Для заочної форми здобуття вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття тощо) – <u>40</u> ; - захист лабораторних робіт – _____; - виконання завдань для самостійної роботи – <u>20</u> . 												

Бали від 1 до 60, якими оцінюють результати роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру, розподілені між модулями порівну: 30 балів за модуль.

Бали за модуль 3 отримують діленням на п'ять оцінки за індивідуальне

завдання. Отримане значення балів округлюють у більшу сторону.

Оцінка «зараховано» за контрольну роботу (для заочної форми здобуття вищої освіти) враховується як 100 балів.

Здобувач вищої освіти отримує допуск до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами роботи протягом семестру він набрав не менше 30 балів, зокрема за модулем 3 – не менше 12 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за формами організації освітнього процесу	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), циклу РГР / РР / ГР	для заліку, контрольної роботи
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано (з можливістю повторного складання)
1–34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Критерії оцінювання:

«відмінно» – здобувач вищої освіти демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

«добре» – здобувач вищої освіти демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

«задовільно» – здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано

застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й неправильно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

«незадовільно» – здобувач вищої освіти не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

13.Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Курс лекцій з дисципліни.
4. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни.
5. Запитання для підсумкового контролю (екзамену / заліку).
6. Інше.

Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни

1. Презентація лекційного курсу.
2. Курс лекцій.
3. Методичні вказівки до практичних робіт.
4. Методичні вказівки до самостійної роботи.

14.Рекомендована література

Базова

1. Орлів М. С. Підготовка і прийняття управлінських рішень: навчально-методичні матеріали / М. С. Орлів. – Київ: НАДУ, 2013. – 40 с.

2. Гевко І. Методи прийняття управлінських рішень / І. Гевко. – Київ: Кондор, 2018. – 187 с.

Додаткова

3. Ганін В. І. Методологія соціально – економічного дослідження / Ганін В. І., Ганін Н. В., Гурова К. Д.: [навчальний посібник]. К:Центр учбової літератури, 2008. 224 с.

4. Габа В. В. Транспортно-експедиторська діяльність на залізничному транспорті / Габа В.В., Кириченко Г.І., Родкевич О.Г.: [навчальний посібник]. К.: ДЕТУТ, 2011. 152 с.

5. Кириченко Г.І. Інтелектуальна система управління процесом доставки вантажу. Науково-технічний журнал Українського державного університету залізничного транспорту «Інформаційно-керуючі системи на залізничному транспорті», Вип. 5(114) 2015 Харків: УкрДУЗТ, 2015. №5. С. 3-6.

6. Самсонкін В.М. Акуленко А.А., Яновський П.О. Нова технологія прогнозування транспортних потоків на залізничному транспорті за їх категоріями, напрямками та родами вантажів. Залізничний транспорт України. Вип. №1.2012. С.3-9.

7. SWOT-аналіз. 5 Головних правил, яких варто дотримуватися Режим доступу: <https://aboutmarketing.info/osnovy-marketynhu/swot-analiz-5-holovnykh-pravyl/>

8. SWOT-аналіз як у Гарварді: як знайти сильні та слабкі сторони проекту Режим доступу: <https://www.theinstapreneurs.com.ua/blog-posts/what-is-swot-analysis>

9. Прядка О.О. Управління господарською діяльністю вагонного депо. Дипломна робота на здобуття ступеня магістра. Режим доступу: http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/12671/1/Konovalova_dyp_2020.pdf

10. Лазаришин А.В. Особливості методики SWOT-АНАЛІЗУ автотранспортних підприємств // Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія», 2017 року, м. Тернопіль. С.243-245. Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/22405/1/243-245.pdf>

3. Ганін В. І. Методологія соціально-економічного дослідження: навчальний посібник / В. І. Ганін, Н. В. Ганін, К. Д. Гурова. – Київ: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.

4. Габа В. В. Транспортно-експедиторська діяльність на залізничному транспорті: навчальний посібник / В. В. Габа, Г. І. Кириченко, О. Г. Родкевич. – Київ: ДЕТУТ, 2011. – 152 с.

5. Кириченко Г. І. Інтелектуальна система управління процесом доставки вантажу // Інформаційно-керуючі системи на залізничному транспорті / Український державний університет залізничного транспорту. – Харків: УкрДУЗТ, 2015. – Вип. 5 (114). – С. 3–6.

6. Самсонкін В. М. Нова технологія прогнозування транспортних потоків на залізничному транспорті за їх категоріями, напрямками та родами вантажів / В. М. Самсонкін, А. А. Акуленко, П. О. Яновський // Залізничний транспорт України. – 2012. – № 1. – С. 3–9.

7. SWOT-аналіз: 5 головних правил, яких варто дотримуватися [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://aboutmarketing.info/osnovy-marketynhu/swot-analiz-5-holovnykh-pravyl/>

8. SWOT-аналіз як у Гарварді: як знайти сильні та слабкі сторони проекту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.theinstapreneurs.com.ua/blog-posts/what-is-swot-analysis>

9. Прядка О. О. Управління господарською діяльністю вагонного депо: дипломна робота на здобуття ступеня магістра [Електронний ресурс] / О. О. Прядка. – Режим доступу: http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/12671/1/Konovalova_dyp_2020.pdf

10. Лазаришин А. В. Особливості методики SWOT-аналізу автотранспортних підприємств // Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія». – Тернопіль, 2017. – С. 243–245. – Режим доступу:

<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/22405/1/243-245.pdf>

15. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04 липня 1996 р. № 274/96-ВР (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>

2. Курс лекцій з дисципліни «Методи прийняття управлінських рішень» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/25825>

3. Методи прийняття управлінських рішень: короткий конспект лекцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://blog.agrokebety.com/shcho-take-pryynyattya-efektyvnykh-upravlinskikh-rishen>

4. Скібіцька Л. І. Менеджмент: навчальний посібник / Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 416 с. – Режим доступу: <https://studfile.net/preview/7102771/>